

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4C/55/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816202588
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Farkašovská
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2016:7816202588.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Ivetou Farkašovskou, v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o. so sídlom v Prahe, Politických vězňů 1272/21, Nové Město, Praha 1, Česká republika, IČ: 26429705, právne zast. Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4 proti žalovanej H. Ž., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXX, I., právne zast. Mgr. Ivica Štiglitz, advokátka so sídlom v Rožňave, Šafárikova 8, o zaplatenie 99,-Eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Súd p r i z n á v a žalovanej plnú náhradu trov konania voči žalobcovi.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal návrh na uplatnenie pohľadávky v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Návrhom sa domáhal zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 99,00 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne: zo sumy 245,00 Eur od 28. 01. 2010 do 20. 10. 2010, zo sumy 199,00 Eur od 21. 10. 2010 do 22. 11. 2010, zo sumy 99,00 Eur od 23. 11. 2010 do zaplatenia, spolu so 6,00 % ročným úrokom zo sumy 245,00 Eur od 13. 04. 2010 do 20. 10. 2010, zo sumy 199,00 Eur od 21. 10. 2010 do 22. 11. 2010, zo sumy 99,00 Eur od 23. 11. 2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 0,82 Eur. Zároveň si uplatnil aj náhradu trov konania.

2. Žalovaná so žalobou nesúhlasila, žiadala ju zamietnuť. Doručila súdu splátkový kalendár a prehľad realizovaných splátok žalovanou k Zmluve pod č. 6830142 zo dňa 17. 02. 2009 uzavretou medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu. Uviedla, že jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 250,-Eur predmetnou zmluvou, ktorú žalovaná súdu doručila (na čl. 59 spisu) sa zaviazala zaplatiť spoločnosti Pohotovosť s.r.o. okrem istiny aj poplatok vo výške 210,-Eur. Celý úver vo výške 460,-Eur mala žalovaná začať splácať počnúc dňom 17. 03. 2009 v 10 mesačných splátkach vo výške 46,-Eur. V ten istý deň bola podpísaná účastníkmi právneho vzťahu aj blankozmenka, ktorej suma a dátum zročnosti mal byť vyplnený v zmysle čl. 17 Všeobecných zmluvných podmienok (ďalej len VZP), ktoré sú súčasťou úverovej zmluvy. Zmenka bola vyplnená veriteľom a obsahuje záväzok žalovanej zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa sumu vo výške 345,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne (91,25 % ročne), od 28. 01. 2010 do zaplatenia. táto zmenka bola poskytnutá ako zabezpečovací prostriedok z poskytnutého úveru, ktorý ma povahu spotrebiteľského úveru. Právny vzťah medzi pôvodným vlastníkom zmenky (Pohotovosť s.r.o.) a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským a preto sa na tento vzťah aplikujú ustanovenia spotrebiteľského práva. Povaha uvedeného pôvodného právneho vzťahu sa nezmenila ani postúpením zmenky, keďže zmenka bola zabezpečovacím právnym prostriedkom

pôvodného vlastníka zo spotrebiteľského vzťahu. Prelomenie zásady zmenky ako abstraktného cenného papiera došlo aj v rozsudku Európskeho súdneho dvora sp. zn. C-419/2011 zo dňa 14. 03. 2013, v ktorom konaní samotný ESD z úradnej povinnosti skúmal postavenie odporcu ako spotrebiteľa. V konaní o uplatnenie práva zo zmenky došiel ESD k záveru, že aj napriek tomu, že sa jedná o právny vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie odporcu ako spotrebiteľa. Ak teda v uvedenej veci skúmal ESD, či ručiteľ zo zmenky môže byť spotrebiteľom o to viac je odôvodnený záver, že by súd mal skúmať postavenie spotrebiteľa a v tejto súvislosti posudzovať otázku prijateľnosti podmienok zo spotrebiteľských zmlúv. V rozhodnutí ESD vo veci Pohotovosť s.r.o. pod č. C-76/10 zo dňa 16. 11. 2010 súd rozhodol, že vnútroštátny súd má v každom štádiu konania vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcií a iných zmluvných dojednaní obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii informácie o právnom a skutkovom stave. Odčlenenie zmenkového abstraktného vzťahu od spotrebiteľského nie je možné a nasvedčuje tomu aj doterajšia právna úprava, v ktorej je použitie zmenky regulované a obmedzené (§ 4 ods. 6 zák.č. 258/2001 Z.z. v znení do 31. 12. 2007 a od 01. 01. 2008) a ustanovenie § 17 ods. 3 zák.č. 129/2010 Z.z. zmenku už úplne zakazuje. Pokiaľ by došlo k odčleneniu abstraktného vzťahu zo zmenky, súd by nemohol v tomto prípade aplikovať ustanovenie o ochrane spotrebiteľa, čím by došlo k zmareniu účelu spotrebiteľského práva. V takom prípade by zmluva mohla obsahovať viaceré neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by však súd nemohol skúmať, čím by bolo spotrebiteľovi odopreté jeho právo na ochranu. Neskúmaním pôvodného právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla a následne po jej indosácii by vzniklo ešte väčšie nebezpečenstvo porušenia práv spotrebiteľa ako v rozhodcovskom konaní, pretože po indosácii zmenky nielenže je obava, že spotrebiteľ nepoukáže na nekalé zmluvné podmienky, ale ani na ne v zásade poukázať nemôže, pokiaľ by súd neskúmal pôvodný právny vzťah, z ktorého zmenka vznikla. Rovnako sa zmenužňuje spotrebiteľovi poukázať na porušenie práv, ktoré sú mu garantované za stavu, že sa v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuviedol údaj o RPMN. Indosáciou zmenky, ktorá je zabezpečovacím inštitútom zo spotrebiteľského úveru sa sleduje obídienie práva EÚ. Taká právna konštrukcia indosácie zmenky s využitím tretej osoby (indosatára) umožní od spotrebiteľa vymôcť jednak plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a jednak plnenie úrokov a poplatkov v rozpore s povinnosťou dodávateľa uvádzať RPMN. Žalovaná má za to, že posudzovanie základného vzťahu (spotrebiteľského vzťahu) je potrebné a dôležité aj z toho dôvodu, že došlo k porušeniu jej spotrebiteľských práv a ako spotrebiteľ vznáša námietky proti pôvodnému majiteľovi zmenky týkajúcej sa predmetnej úverovej zmluvy. Žalovaná uplatňuje námietku aj v zmysle § 17 zák.č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch z dôvodu, že majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. V predmetnej právnej veci neboli splnené podmienky na prijatie zmenky od spotrebiteľa veriteľom a to z dôvodu, že zmenková suma v čase vyplnenia zmenky mala byť maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a to maximálne vo výške 30 % istiny poskytnutého úveru (§ 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy). V súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne do výšky aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi na požiadanie kedykoľvek vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky (§ 4 ods. 6 zák.č. 258/2001 Z.z. o ochrane práv spotrebiteľa). Z predmetnej úverovej zmluvy vyplýva, že žalovaná požiadala o úver -istinu vo výške 250,-Eur a zmenka bola vystavená na sumu 345,-Eur, čo je 138 % z istiny úveru. Ku dňu 28. 01. 2010, ktorý dátum je uvedený na zmenke žalovaná už uhradila sumu vo výške 215,-Eur, čo predstavuje takmer celú istinu úveru. Pôvodný majiteľ zmenky - Pohotovosť s.r.o. konal v rozpore so zákonom, pretože v zmluve použil neprijateľné zmluvné podmienky, okrem iných aj ustanovenie článku 17 Všeobecných zmluvných podmienok predmetnej zmluvy o úvere a to aj napriek tomu, že občiansky zákonník aj zákon o ochrane spotrebiteľa používajú neprijateľných zmluvných podmienok zakazuje. „V súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať.“

Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky“ (§ 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch). Žalobca vo svojej odpovedi zo dňa 24. 11. 2014 uvádza, že žalovaná splátkami uvedenými v Stanovisku zo dňa 10. 11. 2014 (t.j. splátky zo dňa 07. 04. 2010 vo výške 100,-Eur, 24. 09. 2010 vo výške 100,-Eur, dňa 21. 10. 2010 vo výške 46,-Eur a dňa 23. 11. 2010 vo výške 100,-Eur uhradza neznáme záväzky voči spoločnosti Pohotovosť s.r.o. a neuhradza zmenkový záväzok. Týmto tvrdením si žalobca odporuje, pretože z jeho návrhu na uplatnenie pohľadávky zo dňa 28. 03. 2013 vyplýva: „indosant predložil zmenku k zaplateniu a pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 146,-Eur pričom na zmenkovú sumu uhradil 146,-Eur...“ Z návrhu žalovaného jasne vyplýva, že žalobca zmenku vystaviteľovi (dĺžnikovi) predložil na zaplatenie - sám to uvádza vo svojom návrhu na uplatnenie pohľadávky -a dokonca eviduje dve platby žalovanej ako platby na zmenkovú sumu. Z predloženej evidencie platieb (dôkaz č. 1 v Stanovisku zo dňa 10. 11. 2014) je viac než zrejmé, že všetky štyri platby vo výške celkom 346,-Eur boli úhradami žalovanej zo zmenkového záväzku. Žalovaná zaplatila svoj záväzok zo zmenky vo výške 346,-Eur dňa 23. 11. 2010, teda skôr, ako bol podaný návrh na uplatnenie pohľadávky žalobcom. Návrh žalovaného na uplatnenie pohľadávky zo dňa 28. 03. 2013 je v rozpore s ustanovením § 42 ods. 3 a § 79 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). Návrh je nejasný, nezrozumiteľný a neurčitý jednak vo výške žalovanej sumy zo zmenky a tiež zmenkových úrokov z dôvodu, že zmenka predložená žalobcom je vystavená na sumu vo výške 345,-Eur a v texte samotného návrhu je uvádzaná zmenka na sumu vo výške 245,-Eur a úroky žalobca vypočítal rovnako zo sumy 245,-Eur. Nevyhnutnou náležitosťou žaloby je petit - návrh rozhodnutia vo veci, ktorým účastník vyjadruje, akým spôsobom má súd o jeho nároku rozhodnúť, aké práva medzi účastníkmi konania alebo voči tretím osobám sa majú rozhodnutím súdu deklarovať alebo konštituovať. Absencia zrozumiteľného, no najmä určitého a vykonateľného petitu v žalobe (návrhu) je dôsledkom toho, že nie je možné presne určiť, čoho sa žalobca domáha. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj na skutočnosti a dôkazy uvedené v Stanovisku zo dňa 10. 11. 2014 navrhuje, aby súd návrh na uplatnenie pohľadávky zo zmenky v celom rozsahu zamietol a aby žalovanej ako procesne úspešnej strane priznal súd náhradu trov konania.

3.Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že zmluvu s Pohotovosťou uzavrela, na základe nej aj riadne platila, má o tom doklady. Keď aj mesiac nezaplatila, tak to doplatila v nasledujúcom mesiaci. Ona nie je zamestnaná, ochorela ako mladá, takže jej dali invalidný dôchodok, takže ani v čase uzavretia zmluvy, ani teraz nie je zamestnaná. Nemá vyživovacie povinnosti, je slobodná, bezdetná. Žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá je dôchodkyňa, vdova. Má invalidný dôchodok 231,50 Eur, matka má dôchodok 340,-Eur mesačne. Náklady na bývanie majú okolo 150,-Eur mesačne. Majú ešte dve pôžičky, splácajú ich po 41,-Eur mesačne. Jednu má jej matka a jednu má ona.

4.Súd vykonal dokazovanie okrem výsluchu žalovanej aj listinnými dôkazmi a to Zmluvou o úvere, ktorá je v prílohovej obálke na čl. 59, z ktorej vyplýva, že medzi veriteľom Pohotovosť s.r.o. Pribinova 25, Bratislava a žalovanou bola dňa 17. 02. 2009 uzavretá zmluva o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dĺžnikovi úver v sume 250,-Eur a dĺžnik sa zaviazal zaplatiť veriteľovi to sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 210,-Eur, t. j. celkovo zaplatiť čiastku 460,-Eur v 10 mesačných splátkach po 46,-Eur, počnúc od 17. 03. 2009. Súčasne táto zmluva obsahuje plnomocenstvo, ktorým dĺžnik splnomocňuje advokátka Mgr. Bruno Žlnay, Bratislava, na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j., aby v mene dĺžníka uznal záväzok zo zmluvy o úvere a uznal jej záväzok uhradiť všetky náklady súvisiace so spísaním notárskej zápisnice. Na zmluve je uvedené, že plnomocenstvo advokát prijíma bez uvedenia jeho podpisu, bez uvedenia dňa, splnomocniteľ, žalovaná je podpísaná. Ďalej vykonal dokazovanie zmenkou, ktorá je vo fotokópii na čl. 4 spisu, kde je uvedené, že miestom vystavenia zmenky je Tornaľa, dátum vystavenia je 17. 02. 2009, zmenková suma 345,-Eur, ďalej je uvedené, že zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad: Pohotovosť s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, sumu 345,-Eur a zmenkovú úrok 0,25 % denne od 28. 01. 2010, splatné: Pohotovosť s.r.o., Pribinova 25, Bratislava „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, číslo zmluvy 6830142. Súd konštatoval, že číslo zmluvy uvedené na zmenke je totožné s číslom zmluvy uvedené na zmluve o úvere.

5.Žalobca hodnotil procesný postup súdu, ktorý vytyčil ústne pojednávanie ako nesprávne a to jednak z dôvodu, že žalobca v konaní inicioval postupom podľa čl. IV nariadenia EP a Rady ES č. 861/2007 (ďalej len „Nariadenie“), a preto aj očakával, že súd v ňom bude postupovať podľa procesných zásad definovaných v tomto nariadení. Žalobca tvrdí, že v danom prípade nie sú splnené podmienky Nariadenia na nariadenie ústneho pojednávania a ústne pojednávanie nie je nevyhnutné na zabezpečenie riadneho súdneho procesu. Žalobca nemá vedomosť o tom, že by žalovaný popieral uplatnenú pohľadávku. Svoju

právnou argumentáciu žalobca doplnil poukazom na uznesenie KS v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05. 09. 2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu, kde je uvedené, že v preskúmvanej veci sa nejedná o prípad uplatňovania pohľadávky zjavne neopodstatnenej ani o podanie zjavne neprípustného návrhu. Tiež poukázal na uznesenie KS v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm10/2013 zo dňa 21. 11. 2013, ktoré tiež bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu a potvrdzuje závery žalobcu, kde je okrem iného uvedené, že postup okresného súdu, keď predvolal účastníkov na pojednávanie bez toho, že by to bol ktorýkoľvek z nich navrhol, že vykonal dokazovanie, ktoré nenavrhol ani jeden z účastníkov sám, ex offa a že skúmal spotrebiteľský vzťah, ktorého právne posúdenie nie je predmetom tohto konania nie je správne. Predmetom sporu je len nárok zo zmenky ako abstraktného cenného papiera, ktorý získal žalobca ako indosátor bez toho, že by mal akúkoľvek povinnosť preukazovať záväzkový vzťah, ktorý zmenka pôvodne zabezpečovala. Takýto postup súdu je v rozpore nielen s nariadením, ale aj s Občiansky súdnym poriadkom, a to najmä preto, že účastníci nenavrholi vykonať žiadne dokazovanie a toto vykonával súd bez akýchkoľvek námietok zo strany odporcu, ktoré jediné by ho na postup, ktorý zvolil oprávňovali. Rozhodoval tak v rozpore s § 17 zákona zmenkového a šekového.

6. Žalobca k vyjadreniu právnej zást. žalovanej podaním doručeným súdu 14. 12. 2012 okrem iného u viedol, že poukazuje na rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo3/2008 zo dňa 22. 10. 2008, podľa ktorého: „Z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplateniu, prípadne vymáhaniu preukazovať, že mu odporca zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje“. Žalobca disponuje len indosovanou zmenkou, ktorá je podpísaná žalovanou a nemá k dispozícii primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré by mohol nad rámec už v návrhu uvedeného súdu oznámiť alebo predložiť. K otázke zmenkového úroku je nevyhnutné uviesť, že žalovaná zmenku podpísala dobrovoľne, išlo o prejav jej slobodne vôle. Sadzba zmenkového úroku je napísaná na zmenke a bola jej známa v čase vystavenia zmenky. Mala teda vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25 % denne a s takouto sadzbou zmenkového úroku súhlasila. Zo žalovanou predložených dokladov o splátkach nevyplýva, že by išlo o úhradu zmenkového záväzku a to z dôvodov, že zmenka v čase daných úhrad, ktoré neboli v žalobnom návrhu zohľadnené, nebola splatnou, t. j. nebola žalovanej predložená na úhradu, žalovaná tak predmetnou splátkou pravdepodobne uhrádzala záväzky voči spoločnosti Pohotovosť s.r.o., ktorý je žalobcovi neznámy a neuhrádzala zmenkový záväzok. Ak to bolo tak ako tvrdí žalovaná, žiadal, aby svoje tvrdenia v konaní preukázala a to najmä to, že zmenka bola v čase jednotlivých úhrad splatná, teda už bola žalovanej predložená na platenie. Žalobca uplatnil svoj nárok zo zmenky, pričom zdôrazňuje, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Zmenka spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Sb. (Zákon zmenkový a šekový) dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhrady zmenkovej sumy a je príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenke zo strany žalovanej neboli vznesené žiadne námietky. Žalobca je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, nie je možné ju spájať či podmieňovať inými okolnosťami než sú v zmenke uvedené. Je síce prípustné, aby za určitých okolností sa uplatňovali tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovanej, keď nesie aj dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, nie je prípustné, aby túto úlohu a iniciatívu prevzal súd a suploval aktivitu žalovanej. Ďalej poukázal na to, že zmenka aj v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť používaná, zákonodarcia pripúšťal, že zmenky budú vyplňované dodatočne po vystavení, inak by použil spojenie „v čase vystavenia“, resp. by vylúčil vyplňovanie znenia zo strany veriteľa. Z uvedeného preto vyplýva, že dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava pripúšťala používanie blankozmieniek. Žalobca ďalej poukázal na právnou argumentáciu uznesenia KS v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm10/2013 zo dňa 21. 11. 2013.

7. Podaním doručeným súdu 18. 12. 2015 zobral žalobca žalobu späť v časti zaplatenia zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, čím si uplatnil naďalej len zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne. Uviedol, že zosúladiť svoj postup s názorom NS SR, ktorý vyjadril v zjednocujúcom stanovisku zo dňa 20. 10. 2015 č. 93 a keďže tak došlo k odstráneniu týmto súdom označených hmotno-právnych prekážok a iné v názore súd nedefinoval, očakáva, že napriek značenému zdržaniu oproti lehote definovanej pre vydanie rozhodnutia v čl. VII Nariadenia EP a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou

hodnotou sporu, súd vydá rozsudok v skrátenej konaní bez ďalšieho zdržania. Zbytočné plynutie času generuje na strane žalobcu majetkovú škodu vyvoditeľnú voči zodpovedným subjektom.

8. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 12C/415/2013-153 zo dňa 18. 02. 2016 súd zastavil konanie v časti zaplataenia zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne a návrh v prevyšujúcej časti vylúčil na samostatné konanie.

9. Na pojednávaní dňa 22. 09. 2016 sa právny zást. žalobcu nezúčastnil, uviedol, že hodnotí procesný postup súdu ako nesprávny z dôvodov, na ktoré už poukazoval. Poukázal na hospodárnosť konania.

10. Právna zást. žalovanej uviedla, že jej stanovisko vo veci je rovnaké ako predtým. Naposledy ho uviedla vo vyjadrení z 27. 08. 2015, kde navrhla, aby súd po vykonaní dokazovanie zamietol návrh žalobcu v plnom rozsahu hlavne z dôvodu, že zmenková suma bola žalovanou zaplataená v celej výške a hlavne z dôvodov, že žalovaná mala za to, že je potrebné skúmať dôvod vzniku tejto zmenky, ktorá vznikla zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Poukázala aj na stanoviská kolégia Najvyššieho súdu z októbra 2015, ktorý jasne stanovil postup súdov vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Tak isto dala do pozornosti súdu aj to, že aj v prípade, ak už sú rozhodnutia, ktoré boli rozhodnutiami z uplatnenej zmenky a oprávnený zo zmenky podal návrh na vykonanie exekúcie, tieto je možné zastaviť vtedy, ak sa neprihliadlo k tomu, že prvotný vzťah vznikol zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmenková suma bola zaplataená 23. 11. 2010 vo výške 346,-Eur, z toho vyplýva skôr ako bol podaný samotný návrh na uplatnenie pohľadávky žalobcu.

11. Žalobcom predložená zmenka je zmenkou platnou, spĺňajúcou formálne náležitosti podľa § 75 zák.č. 191/1950 Zb..

12. Dňa 20. 10. 2015 prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR a obchodnoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR spoločné stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa v nasledujúcom znení:

I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu pltnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok alebo nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

13. Stanovisko je uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod číslom 93, teda ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že uplatnenie kauzálnych námietok zo strany žalovaného bráni § 17 Zákona zmenkového a šekového je potrebné uviesť, že rigidná aplikácia ust. § 17 cit. zákona by spôsobila spotrebiteľovi neprimerané ťažkosti pri až následnom možnom domáhaní sa svojich práv (keďže § 17 cit. zák. obsahuje úpravu, podľa ktorej, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka). Prijatie výkladu smerujúceho k povinnosti spotrebiteľa bez výhradu uspokojiť veriteľa - majiteľa indosovanej zmenky a až následne ho žalovať o náhradu škody, s povinnosťou v tomto konaní preukázať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka, by v konečnom dôsledku viedlo k prenosu povinnosti na dlžníka - spotrebiteľa spôsobom, ktorý je podľa právnej úpravy

neprijateľný. V prípade záveru, že pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky súd nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti zmluvných podmienok, či zhodnotiť platnosť zmenky samotnej by išlo o neprijateľné zníženie právnej ochrany patriacej spotrebiteľovi. Z vyššie citovaného stanoviska teda vyplýva, že ak vystaviteľom zmenky je spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu plnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená, v danom prípade zákon 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu 16. 03. 2009.

14. Neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Obč. zák.).

15. Platnosť zmenky preskúma súd bez ohľadu na skutočnosť, či ju bude alebo nebude žalovaný namietat, nakoľko v spotrebiteľských veciach princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (právo patrí bdelym) v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Uvedené opakovane skonštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (uznesenie zo 16. januára 2013 sp. zn. 6MCdo/9/2012, z 21. marca 2012 sp. zn. 6Cdo/1/2012 a uznesenie sp. zn. 5Cdo/61/2012). Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, realite praktického života odporuje požiadavka podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov spotrebiteľmi. Na túto vec sa vzťahuje viacero právnych predpisov (Občiansky zákonník, zákon o ochrane spotrebiteľa, zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o zmenkách), pričom je nepochybné, že vzhľadom na rozsiahlosť a dynamickosť právnej úpravy spotrebiteľ nemôže dokonale poznať každý z vyššie uvedených zákonov. Neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Účelom spotrebiteľského práva je poskytnúť spotrebiteľovi ochranu v prípadoch, keď môže dodávateľ zneužiť neinformovanosť spotrebiteľa tým, že do zmluvy zakomponuje zmluvné podmienky, ktoré sú v neprospech spotrebiteľa. Úlohou súdu je v takýchto prípadoch ex offa skúmať prijateľnosť zmluvných podmienok a v prípade, že sú neprijateľné, zabezpečiť rýchlu a účinnú ochranu spotrebiteľa. Aj v zmysle rozsudku Európskeho súdneho dvora sp. zn. C-419/2001 zo 14. 03. 2013 (Česká sporiteľňa, a.s. proti Geraldovi Feichterovi) samotný Európsky súdny dvor v konaní pri uplatnení práva zo zmenky z úradnej moci skúmal postavenie odporcu ako spotrebiteľa. Podľa záverov tohto rozhodnutia napriek tomu, že v danom prípade sa jedná o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie odporcu ako spotrebiteľa.

16. Ust. § 17 zák.č. 191/1950 Sb. neustanovuje výslovne, kto a aké námietky uplatňovať môže, ale kedy ich uplatňovať nemôže. Záver, kto a kedy ich uplatňovať môže, tak z tohto ustanovenia vyplýva len a contrario (Kovařík Z.: Zákon směneční a šekový. Komentář, C.H.BECK 2014, str.96). Citované ustanovenia tak výslovne nezakazujú, aby súd na kauzálne námietky prihliadal ex offa. To je dôležité aj z hľadiska práva Európskej únie. Súdny dvor sa vo viacerých rozsudkoch týkajúcich sa smernice 93/13/EHS vyslovil, že národný súd musí mať možnosť skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách ex offa, neskôr vyslovil, že ich musí skúmať ex offa a že odporuje európskemu právu, ak ich súd nemôže skúmať a limine (t.j. ak ich môže skúmať len ex post). V takýchto prípadoch musí národný súd vykladať národné procesné i hmotné právo konformne s právom EÚ.

17. Ani samotné Nariadenie neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by zakazovalo alebo neumožňovalo súdu skúmať kauzálne vzťahy, na ktorých krytie je zmenka určená, článok 7 ods. 3 Nariadenia hovorí, že súd v prípade pasivity žalovaného „vydá rozsudok“ nehovorí, že žalobe musí vyhovieť.

18. Z uvedeného plynie, že nič nebráni súdu, aby ex offa skúmal, či základom zmenky je spotrebiteľská zmluva a či táto zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

19. V slovenskom právnom poriadku navyše platí ust. § 5b zák.č. 250/2007 Z.z., ktoré ukladá orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

20. V zmysle ust. § 17 ods. 2 zák. 191/1950 Sb. v znení zák. č. 438/2015 Z.z. v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky, sa z úradnej povinnosti prihliada na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa ods. 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky, mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v prípade

tzv. spotrebiteľských zmienok povinnosťou súdu je ex offo prihliadať na námietky, ktoré by mohol vzniesť spotrebiteľ a to aj v prípade, že sa ich sám nedovoláva. Táto povinnosť súdu je výslovne zákonom upravená, pričom vyššie citované ustanovenie má procesnoprávny charakter, lebo upravuje procesnú činnosť súdu a vzťahuje sa teda aj na konania začaté na súde pred účinnosťou novely zák.č. 438/2015 Z.z. k úprave účinnej od 23. 12. 2015. Procesná norma odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti pôsobí na všetky živé spory prebiehajúce na súdoch, za situácie, že zákonodarca neustanovil osobitný (intertemporálny) režim.

21.Súd posúdil nárok žalobcu voči žalovanej ako spotrebiteľský spor, pričom si osvojil argumentáciu právnej zást. žalovanej, keď namietala neprijateľnosť konania právneho predchodcu žalobcu v tomto spore, čo súdu vplynulo aj z listinného dôkazu na čl. 59 spisu Zmluvy o úvere zo dňa 17. 02. 2009 uzavretej medzi veriteľom Pohotovosť s.r.o., Pribinova 25, Bratislava a žalovanou, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 250,-Eur, pričom sa žalovaná zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 210,-Eur, takže celkovo mala zaplatiť 460,-Eur v 10 mesačných splátkach po 46,-Eur, od 17. 03. 2009. Súd platnosť tejto zmluvy o úvere v tomto konaní posúdil ako predbežnú otázku, pričom ju v časti dojednania týkajúceho sa zaplataenia príslušného poplatku vo výške 210,-Eur považoval za neplatnú z dôvodu rozporu s právnymi predpismi.

22.Súd ďalej zistil, že žalovaná žalobcovi zaplatila 346,-Eur ešte pred podaním návrhu na uplatnenie tejto pohľadávky žalobcom.

23. Z tohto podstatného dôvodu súd žalobu zamietol.

24.O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Košice, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 363 CSP sa v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.